

ЧОМУ КОРОВИ ВІДСОРТОВУЮТЬ КОРМ

Сортування худобою корму в змішаному раціоні може призвести до великих проблем у стаді. Актуальна стаття об'єднала всі визначені на цей момент причини цього негативного явища в стаді.

Андреас Штайнвіддер,
д-р, Науково-
дослідницький
інститут Раумберг-
Гумпенштайн (Австрія)

Змішані раціони складені так, щоб худоба отримувала збалансовану годівлю. Утім, при цьому виникає проблема, коли тварини залишають довгі та багаті структурою компоненти корму й водночас активно поїдають складові з концкормами. Через це частка компонентів концентратного типу перевищує 10% фактично з'їденого раціону. Наслідком цього є перекислення (ацидоз) рубця, що погіршує перетравлення, обмін речовин і здоров'я тварин.

Не змішуйте занадто сухий корм

Розміри часточок, вміст сухої речовини в раціоні та використані кормові компоненти впливають на манеру сортування корму телят і корів. Дуже сухий змішаний раціон із різною довжиною частинок і багатьма сухими структурними компонентами відсортовують найчастіше. Оптимальний вміст СР у змішаному раціоні має бути не більше ніж 50%. Корегуйте вміст СР шляхом додавання води (або меляси). Концкорм у вигляді шроту легше склеюється та кращий для вологого основного корму, аніж розплющений чи пелетований.

У змішаному раціоні часточки грубого корму мають бути не довгими за 4–6 см. Горизонтальні змішувачі часто краще придатні для довгої соломи або довгого трав'яного сінажу, аніж вертикальні. Належні змішування та подрібнення корму є важливими для забезпечення оптимальної годівлі. Сіно хорошої якості зазвичай не змішують з іншими компонентами корму, а дають худобі окремо (там, куди тварини мають вільний доступ). Наповнюйте змішувач кормами в певній послідовності: від найменшої до найбільшої частки за масою, від сухих до вологих компонентів і від довгого до короткого за розміром корму.

Як показали досліді, якщо корм згодують тваринам тричі, замість одного або двох разів на день, то

корови відсортовують його менше. Якщо в годівниці залишилося багато решток корму перед новим роздаванням, сортування збільшувалося. Форма кормового стола також може впливати на манеру та частоту сортування. Плaskі, рівні кормові столи полегшують сортування, натомість ясла його ускладнюють. Якщо змішані різні за смаком компоненти корму, це також може вплинути на його перебирання.

Деякі тварини реагують на дефіцит

Худоба з дефіцитом енергії сильніше схильна до проявів поведінки сортування. Очевидно так тварини намагаються компенсувати нестачу поживних речовин. І навпаки, у корів із хронічним перекисленням рубця змогли встановити, що вони намагаються відібрати собі більше структурних компонентів корму. Приміром, споживання люцернового сіна зростає, порівняно з пелетованою люцерною, і корови більше поїдають довші часточки у багатому на крохмаль раціоні.

Уникайте помилок із молодняком

Проведені досліді показали, що існує різноманіражена манера сортування окремих корів у стаді. Також у тварин може виникнути звичка наслідування, через що проблем у стаді більше.

Є певні здогадки, що манері сортування тварини вчать ще у фазах відлучення та дорощування. Тож звертайте увагу на поведінку теличок під час годівлі, передусім під час роздавання повнозмішаного раціону для телят. У досліді худоба за індивідуального вирощування сильніше реагувала сортуванням на роздавання корму з новими компонентами, аніж тварини, які перебували в групах або біля матері. Некомфортні умови утримання, як-от незручна зона для лежання, можуть додатково стимулювати худобу до активних «ігор» та сортування за кормовим столом. ■

Що сухішими є компоненти основного корму в змішаному раціоні, то більшим є ризик його сортування тваринами (фото: Тафернер)

